

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu konanom 18. marca 1997 predbežne prerokoval podnet Roľníckeho družstva v Tekovských Nemciach, zastúpeného JUDr. Elenou Ľalíkovou, komerčnou právničkou, Bratislava - Rača, ul. Kafendova 6 na začatie konania vo veci porušenia základných práv upravených v čl. 20, čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 71/96 z 19. septembra 1996 a takto

r o z h o d o l :

Podnet Roľníckeho družstva Tekovské Nemce **o d m i e t a** pre nepríslušnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky na prerokovanie veci.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 11. februára 1997 doručený podnet Roľníckeho družstva Tekovské Nemce (ďalej len „RD Tekovské Nemce“), zastúpeného JUDr. Elenou Ľalíkovou, komerčnou právničkou, Bratislava - Rača, ul. Kafendova 6, v ktorom namieta porušenie ústavou upraveného práva na súdnu ochranu, spravodlivý proces a ochranu vlastníckeho práva postupom a rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 71/96 z 19. septembra 1996.

V odôvodnení ďalej uviedol, že žalobca [REDAKOVANÉ] sa žalobou, podanou na Okresnom súde v Žiari nad Hronom, domáhal voči RD Tekovské Nemce zaplatenia

91 915,- Sk z dôvodu vyporiadania majetkového podielu po tom, čo mu družstvo časť tohto podielu vyplatilo formou naturálneho plnenia. Žalované družstvo žiadalo žalobu zamietnuť s odôvodnením, že žalobcom vyčíslený podiel sa po prepracovaní a prehodnotení transformačného projektu ukázal byť podstatne nadhodnotený a že jeho skutočnú hodnotu mu vydá v naturálnom plnení. Okresný súd rozsudkom č. k. 6 C 1165/92-101 žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Krajský súd v Banskej Bystrici v konaní o odvolaní žalovaného družstva rozsudkom 10 Co 3963/95 zo 6. decembra 1995 rozsudok okresného súdu potvrdil s odôvodnením, že žalobcovi bola výška majetkového podielu oznámená v transformačnom projekte, ktorý už nie je možné meniť a že správne bola žalovanému družstvu uložená povinnosť vydať žalobcovi majetkový podiel v peniazoch, pričom rozhodol o možnosti podať vo veci dovolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom 2 Cdo 71/96 z 19. septembra 1996 dovolanie žalovaného družstva zamietol z dôvodu, že zásadnou právnou otázkou, ktorú mohol v dovolacom konaní riešiť, bola len otázka záväznosti transformačného projektu pre účastníkov a súd. Rozhodol teda rovnako ako odvolací súd, že schválený transformačný projekt nemôže byť dodatočne menený ani spôsobom predpísaným pre jeho schválenie, lebo ide „o jednorazový, neopakovateľný a nezmeniteľný akt, tvoriaci súčasť širšieho procesu transformácie“. V dôsledku toho sa už nezaoberal ďalšou namietanou právnou otázkou, či je súd oprávnený zaväzovať družstvo, aby vyplatilo majetkový podiel v peniazoch alebo in natura.

Navrhovateľ ďalej uviedol, že nemôže súhlasiť s právnym názorom dovolacieho súdu so zreteľom na ústavný princíp spravodlivého procesu a v súlade s ním i na neprípustnosť zásahu do jeho majetkových práv bez splnomocnenia zákonom. Podľa jeho názoru prislúcha ústavnému súdu posúdiť, či konanie pred všeobecnými súdmi ako celok a v ňom vynesené rozhodnutia boli zákonné a spravodlivé, resp. či v ňom boli naplnené ustanovenia hlavy piatej Listiny základných práv a slobôd so zreteľom k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, najmä čl. 6 ods. 1. Podľa navrhovateľa aj právny záver

dovolacieho súdu o rozsahu preskúmania rozsudku odvolacieho súdu je tak úradnícky reštriktívny, že nastoľuje denegatio iustitiae. Ak by sa totiž potvrdil právny názor navrhovateľa, zrejmy z iného rozsudku najvyššieho súdu (2 Cdo 118/95), že legálnemu výkladu zodpovedá vydanie podielu len in natura, potom mal zrušiť rozsudky nižších súdov.

V závere podnetu navrhovateľ uviedol, že ho podáva bezprostredne po tom, čo súd nariadil exekúciu na vymoženie pohľadávky, keďže zákonom nie je určená lehota na podanie podnetu podľa čl. 130 ods. 3 ústavy.

Právomoc ústavného súdu je upravená čl. 125 až 129 a čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Z nej mu nevyplýva, že je oprávnený preskúmať zákonnosť konania a rozhodovania všeobecných súdov. Ústavný súd nemôže svojím rozhodnutím odnímať právomoc všeobecným súdom, lebo taký postup by bol v rozpore s čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Súdnou ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy poskytujú všeobecné súdy v rámci ochrany zákonnosti v prípadoch porušenia práv fyzických alebo právnických osôb. Ústavný súd v rámci súdnej ochrany ústavnosti poskytuje ochranu len v prípadoch, ak súdnym konaním alebo rozhodnutím došlo k porušeniu ústavných práv. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že nemá ani právomoc posudzovať, či konanie pred všeobecnými sudmi ako celok a v ňom vynesené rozhodnutia boli zákonné a spravodlivé, ako sa dožaduje navrhovateľ. Prípadným zasahovaním do konania a rozhodovania všeobecných súdov pri ochrane zákonnosti, by ústavný súd narušil princíp nezávislosti sudcov pri rozhodovaní (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

S ohľadom na uvedené rozhodol ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 293/1995 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa tento zákon tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 1997

Za správnosť opísaného
textu: [REDACTED]

JUDr. Richard Rapant
predseda senátu